

Právny štát a legislatívny proces

Dôležitou súčasťou budovania právneho štátu je aj oblasť normotvorby. Práve normotvorba, za prevažnú časť ktorej zodpovedá vláda, vytvára základný právny rámec pre fungovanie celej spoločnosti.

Od svojho vzniku prechádza Slovenská republika rozsiahlymi, hlbokými a zásadnými sociálnymi a ekonomickými zmenami. Tento transformačný proces, počínajúc vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie, Európskej menovej únie a Schengenského priestoru, vyrovnávaním sa s dôsledkami svetovej hospodárskej a finančnej krízy, má za následok aj rozsiahle, hlboké a intenzívne zmeny právneho poriadku.

Pred našou spoločnosťou stoja ďalšie rozsiahle úlohy v oblasti ekonomickej, spoločenskej, ako aj v oblasti fungovania a budovania verejného sektoru tak, aby Slovenská republika dosiahla úroveň ostatných vyspelých krajín Európskej únie.

Vláda si uvedomuje, že napriek tomuto transformačnému procesu je predvídateľný a stabilný právny poriadok ako výsledok kvalitnej a efektívnej normotvorby jedným z významných faktorov rozvoja spoločnosti a fungovania štátu ako právneho štátu založeného na princípe právnej istoty, a v oblasti normotvorby spočívajúceho na požiadavke ochrany legitímnych očakávaní. Stabilný a predvídateľný právny poriadok nie je len jedným z predpokladov právneho štátu, ale aj významným faktorom tak z hľadiska medzinárodnej konkurencieschopnosti a atraktívnosti Slovenskej republiky z pohľadu zahraničných investorov, ako aj z hľadiska konkurencieschopnosti domácich zamestnávateľov na domácich a zahraničných trhoch.

Dosiahnutie tohto cieľa je možné aj prostredníctvom úzkej súčinnosti s tými, ktorých sa regulácia priamo týka, ako aj participáciou širokej odbornej verejnosti. Vláda bude naďalej skvalitňovať podmienky pre možnosť všetkých subjektov participovať na normotvorbe včasným, predbežným informovaním o pripravovaných právnych úpravách. V tejto súvislosti bude vláda presadzovať, aby aj poslanecké návrhy zákonov boli v druhom čítaní prerokúvané v rámci širokého medzirezortného pripomienkového konania za účasti verejnosti.

Na základe poznatkov získaných z aplikačnej praxe bude vláda rozvíjať systém Slov-Lex, umožňujúci permanentný, bezplatný a všeobecný prístup k platnému právu Slovenskej republiky a umožňujúci participovanie širokej verejnosti na príprave návrhov právnych predpisov.

Pri návrhoch právnych predpisov a pri príprave stanovísk k návrhom právnych aktov Európskej únie sa bude dôsledne posudzovať ich vplyv tak na verejný rozpočet, ako aj na podnikateľské prostredie – osobitne z hľadiska opodstatnenosti tzv. goldplatingu. Taktiež sa bude posudzovať ich vplyv na životné prostredie, služby verejnej správy pre občanov, na informatizáciu spoločnosti, ich sociálne vplyvy a pri návrhoch zákonov sa zavedie aj protikorupčná doložka.

Vláda sa zaväzuje skrátiť obdobie transpozície smerníc Európskej únie a zároveň predĺžiť legisvakanciu transponujúcich právnych predpisov s cieľom poskytnúť ich adresátom viac času na adaptovanie sa na novú právnu úpravu.

Politika boja proti korupcii

Vláda si uvedomuje, že korupcia predstavuje závažný spoločenský a ekonomický problém, ktorý ovplyvňuje tak kvalitu života občanov, ako aj kvalitu podnikateľského prostredia.

Vláda bude eliminovať priestor pre korupčné konanie vo všetkých oblastiach verejnej správy, kde

sa nakladá s majetkom štátu, verejných inštitúcií a samospráv, pri realizovaní verejných obstarávaní, poskytovaní štátnych dotácií a poskytovaní finančných príspevkov z fondov Európskej únie. Uvedenú snahu podporí informatizáciou procesu týchto činností.

Vláda bude dbať na dôsledné uplatňovanie elektronických nástrojov verejného obstarávania za účelom zvýšenia transparentnosti, zjednodušenia procesov, znižovania korupcie a podpory malého a stredného podnikania. Cieľom vlády je naďalej podporiť využívanie Elektronického kontraktového systému využívaného pri zadávaní verejných zákaziek, podporiť v praxi aplikovanú centralizáciu verejného obstarávania s cieľom zníženia administratívnej záťaže subjektov procesu verejného obstarávania, zefektívnenia kontroly procesov a zabezpečenia hospodárskej súťaže počas trvania zmlúv s dôrazom na efektivitu a hospodárnosť.

V nadväznosti na schválený Strategický plán boja proti korupcii v Slovenskej republike si vláda kladie za cieľ pokračovať v koordinovanom, koncepčnom riešení a plnení preventívnych opatrení za účelom zníženia úrovne korupcie a zvýšenia transparentnosti v celej spoločnosti. Posilní sa vnútroštátna protikorupčná politika s akcentom aj na prevenciu korupcie zahraničných verejných činiteľov v medzinárodných obchodných transakciách.

Za týmto účelom:

Vláda prijme účinný protischránkový zákon vzťahujúci sa na všetky verejné zdroje, ktorým nad rámec svojich medzinárodnoprávných záväzkov v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí upraví požiadavky na subjekty, s ktorými vstupuje štát, resp. subjekty verejného práva do obchodného vzťahu, resp. v rámci ktorého tretia osoba prijíma akékoľvek plnenie vrátane predaja majetku štátu. Právna úprava bude nadväzovať na existujúcu právnu úpravu pokiaľ ide o verejnú kontrolu registra konečných užívateľov výhod a po prehodnotení účinnosti na definíciu konečného užívateľa výhod, rozšíri okruh osôb na všetky subjekty, ktoré prijímajú plnenie od štátu a zvýši reálnu vymáhateľnosť zákona primeranými sankciami, ktoré budú citeľne odstrašujúce pre osoby, ktoré nepravdivé údaje uviedli, a odoberú hospodársky prospech tým, ktorí ho protizákonným konaním získali.

Vláda bude dôsledne uplatňovať princípy otvoreného vládnutia v záujme vytvárania priestoru pre participáciu občanov na tvorbe verejnej politiky a zvyšovania transparentnosti procesov rozhodovania verejnej správy, čím sa zvyšuje priestor pre verejnú kontrolu a zužuje priestor pre korupciu. Vláda bude najmä podporovať prepájanie štátnych databáz, ktoré zverejňuje, dôsledne dohliadať na plnenie zákonných povinností zverejňovania alebo sprístupňovania informácií vrátane súdnych rozhodnutí a rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní a zavedie povinné zverejňovanie profesných životopisov a platov štátnych nominantov. Vláda zavedie povinné zverejňovanie úradných dokumentov obcí a krajov, ako sú zápisnice z rokovaní zastupiteľstva a komisií, vrátane hlasovania poslancov. Vláda zváži možnosť rozšírenia pôsobnosti Úradu pre ochranu osobných údajov o kontrolu zverejňovania informácií verejnou správou z pohľadu osobných údajov, ako aj práv občanov na informácie.

Vláda v záujme zdokonalenia a rozšírenia systému povinného zverejňovania zmlúv najmä spresní zákonnú povinnosť obchodných spoločností so stopercentným verejným vlastníctvom zverejňovať zmluvy, predĺži povinné zverejňovanie zmlúv na internete z piatich na desať rokov od ich účinnosti a vytvorí mechanizmus kontroly dodržiavania povinnosti zverejňovania zmlúv. Vláda vytvorí priestor na zverejňovanie zmlúv samospráv na jednom centrálnom registri.

Vláda, berúc na zreteľ rozhodnutie Ústavného súdu SR vo veci zákona o preukazovaní pôvodu majetku, vynaloží maximálne úsilie na presadenie ústavného zákona o preukazovaní pôvodu majetku s cieľom jeho reálnej účinnosti.

Vláda vytvorí podmienky pre zavedenie osobnej hmotnej zodpovednosti osôb nakladajúcich s verejnými zdrojmi. Vláda pripraví návrh zákona s cieľom dosiahnuť, aby vopred určené kategórie osôb s priamymi rozhodovacími právomocami vo vzťahu k správe majetku štátu boli viazané jednotným štandardom hmotnej zodpovednosti za zverené zdroje. Na tieto účely vláda určí štandard osobnej hmotnej zodpovednosti, nie na nižší, ako je štandard odbornej starostlivosti podľa Obchodného zákonníka, určí kategórie osôb, ktoré budú takýmto štandardom viazané, zákonnou úpravou zabezpečí, aby tento štandard bol povinnou súčasťou aktov upravujúcich výkon činností týchto osôb pri správe majetku štátu a vytvorí procesné pravidlá umožňujúce efektívnu súdnu ochranu nárokov štátu voči osobám, ktoré takýto štandard nedodržia.

Vláda s cieľom obmedziť prax poskytovania nenáležitých výhod nositeľom verejnej moci, ktoré nevedú priamo k ovplyvneniu konkrétneho rozhodnutia či konania, ale k vytváraniu väzieb závislosti či neprimeranej ústretovosti pri výkone verejnej moci, ktorá je dnes len v rozpore so štandardami morálky a etiky, navrhne zákonnú úpravu zákazu poskytovania a prijímania neetických výhod.

Najúčinnejším nástrojom boja proti korupcii je zužovanie priestoru pre korupciu. V záujme zužovania priestoru pre korupciu vláda zavedie protikorupčnú doložku pri návrhoch zákonov, v rámci ktorej bude posudzovať návrhy zákonov z hľadiska toho, či návrh zákona rozširuje alebo zužuje priestor pre korupciu. Pre potreby vypracovania protikorupčnej doložky vláda vypracuje osobitnú metodiku posudzovania návrhov zákonov.

Vláda pripraví návrh opatrení vrátane legislatívnych na posilnenie ochrany verejného záujmu záväzkovo-právnych vzťahoch, vláda v tejto súvislosti najmä vytvorí centrálnu evidenciu pohľadávok voči štátu.

Vláda zväží rozšírenie obmedzenia platieb v hotovosti pre právnické osoby, čo povedie aj k obmedzeniu podvodných konaní v daňovej oblasti, k boju proti praniu špinavých peňazí, ako aj k prevencii financovania terorizmu.

Vláda sa v nadväznosti na plnenie opatrení z Akčného plánu na posilnenie Slovenskej republiky ako právneho štátu, ako aj na základe poznatkov z uplatňovania zákona o niektorých opatreniach súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti v praxi, sústreďí na:

rozvoj preventívnej protikorupčnej politiky,

posilňovanie kontroly dodržiavania princípov nestrannosti a zachovávanie dôvernosti informácií a vylúčenia zaujatosti vo všetkých fázach posudzovania žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku alebo dotácie,

zamedzenie vzniku konfliktu verejného záujmu s osobnými záujmami v oblasti používania dotácií,

zvyšovanie právneho vedomia v oblasti prevencie korupcie a boja proti korupcii najmä pri verejnom obstarávaní, pridelení dotácií z prostriedkov Európskej únie a zo štátneho rozpočtu, pri nakladaní so štátnym majetkom a majetkom iných orgánov verejnej správy, ako aj v rámci rozhodovacích činností,

zadefinovanie jasných kritérií pridelenia licencií, koncesií, povolení, štátnych dotácií, príspevkov zo štátneho rozpočtu a fondov spravovaných štátnymi organizáciami, aby rozhodnutia o pridelení boli maximálne objektívne,

posilňovanie kontrolných mechanizmov v zmluvných vzťahoch,

dôsledné vyhodnocovanie podozrení a nahlásených podnetov o možných korupčných konaniach na zriadených protikorupčných telefónnych linkách a protikorupčných e-mailových schránkach.

Spravodlivosť, súdnictvo

Vláda sa bude usilovať o zvýšenie dôvery verejnosti k súdnej moci a jej orgánom v rozsahu, ktorý by bol zárukou všeobecnej akceptovateľnosti súdnej moci ako garanta nielen zákonnosti, ale aj spravodlivosti a sudcov ako odborných a morálnych autorít. Súdna moc musí byť vykonávaná efektívne. Za tým účelom sa vláda legislatívnymi, organizačnými a inými opatreniami bude usilovať o nastavenie efektívneho riadenia výkonu súdnictva, správu súdov a fungovanie procesov vykonávaných súdmi, a to pri rozumnom vynakladaní zdrojov tak, aby súdnictvo v primeranej lehote poskytovalo ochranu práv a právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Vláda považuje za účinný nástroj zefektívnenia činnosti súdov aj podporu administratívneho aparátu súdov, ktorý tvorí nevyhnutné zázemie pre každodennú činnosť sudcov.

V súčinnosti s ostatnými zložkami štátnej moci prijme vláda opatrenia na zlepšenie vymáhateľnosti práva ako jednej z hlavných predpokladov fungujúceho hospodárstva, podnikateľského sektoru nevyvímajúc a spoločnosti ako takej. Vláda vychádza z toho, že vymáhateľnosť práva je nielen otázkou rozhodovacej činnosti súdov, ale všetkých zložiek štátnej moci, ktoré participujú pri napĺňaní práva na súdnu a inú právnu ochranu a rovnako je vo všeobecnosti odrazom aj celkovej úcty k právu. Pôjde najmä o odstránenie prietáhov v konaní, ktoré majú bezprostredný vplyv na vymáhateľnosť práva.

Uvedené ciele vláda naplní nasledujúcimi opatreniami:

Zvýšenie verejnej kontroly justície od výberu cez hodnotenie až po disciplinárne konanie sudcov, posilnenie občianskeho prvku v Súdnej rade.

Vláda sa hlási k princípom otvorenej justície, ktoré vytvárajú priestor pre verejnú kontrolu výkonu súdnictva, t. j. kontrolu tam, kde nemá priestor zákonodarná alebo výkonná moc, a súčasne pre verejnú kontrolu vzťahov medzi zákonodarnou a najmä výkonnou mocou v rámci výkonu kompetencií vo vzťahu k justícii. Vláda zvýši verejnú kontrolu justície zavedením takých opatrení, aby výber predsedov súdov, sudcov a justičných zamestnancov bol transparentný od jeho začiatku až po konečné rozhodnutie o personálnom výbere, pričom posilní objektívne prvky v procese výberu a zavedie opatrenia, aby sa pri výbere predsedov súdov a sudcov zúčastňovali osoby mimo justičného prostredia.

Otvorené výberové konania na funkciu sudcu predstavujú model, ktorý umožňuje uchádzať sa o funkciu sudcu aj právnikom, ktorí spĺňajú zákonné predpoklady na funkciu sudcu a nepôsobia priamo v justícii. Prípravné vzdelávanie sudcu, ktoré je predpokladom toho, aby sa právnik, ktorý nepracuje v justícii, uchádzal o funkciu sudcu, predstavuje bariéru záujmu uchádzať sa o túto funkciu pre právnikov nepôsobiacich v justícii. Vláda zmení právnu úpravu tak, aby sa prípravné vzdelávania týkalo len tých uchádzačov, ktorí boli úspešní vo výberovom konaní na funkciu sudcu.

Výber sudcu by zároveň mal prebiehať pod verejnou kontrolou. Pre objektívnosť výberových konaní vláda zvaží váhu subjektívneho hodnotenia (ústny pohovor ako súčasť výberového konania), vytvorí jednotný hodnotiaci hárok, pre hodnotenie ústneho pohovoru, zavedie zastúpenie osoby z mimojustičného prostredia vo výberovej komisii (z radov osôb, ktoré pôsobia v sektore vysokých škôl, právnických profesií či mimovládneho sektora), vláda navrhne zvýšiť počet kandidátov v databáze členov výberovej komisie za Národnú radu SR, perspektívne navrhne zmeniť zloženie výberovej komisie tak, aby polovicu členov tvorili osoby z mimojustičného prostredia a polovicu

sudcovia, a zväziť možnosť videozáznamu z ústneho pohovoru výberového konania. Len reálna možnosť verejnej kontroly môže vytvoriť priestor pre objektívny výber kandidátov na sudcu. Vláda zavedie rovnakú úroveň verejnej kontroly vo výberových konaniach tak na predsedov súdov, ako aj na sudcov.

Pravidelné hodnotenie práce sudcov, zavedené od roku 2012, je potrebné vyhodnotiť a dopracovať, aby plnilo svoju funkciu. Práca sudcu sa má hodnotiť komplexne, preto každý sudca má byť raz za päť rokov podrobený komplexnému hodnoteniu. Dnes hodnotenie sudcov vykonávajú kolegovia, výsledky nie sú verejne známe. Je potrebné dopracovať hodnotenie – najmä pokiaľ ide o hodnotiteľov. Vláda zväzi vytvorenie tzv. hodnotiacich senátov, ktoré budú tvoriť sudcovia, ktorí sa budú venovať len tejto činnosti. Pre zvýšenie verejnej kontroly vláda zmení právnu úpravu tak, aby sa výsledky hodnotenia sudcov zverejňovali.

V rámci verejnej kontroly justície vláda prehodnotí realizáciu zverejňovania súdnych rozhodnutí a zverejňovania hodnotení sudcov z hľadiska ich prehľadnosti a zľahčenia možnosti ďalšej analýzy, pričom do vyhodnotenia súčasného stavu zapojí verejnosť. Rovnaký prístup vláda zaujme pri prehodnotení zverejňovania výsledkov disciplinárnych konaní proti sudcom.

V oblasti otvoreného vládnutia v justícii vláda prijme opatrenia na zabezpečenie prístupu k súdnym rozhodnutiam, prístupným výsledkom hodnotenia sudcov, disciplinárnym rozhodnutiam všetkých právnických povolání, prístup k databázam takým spôsobom, aby tieto boli ľahko dohľadateľné a podľa možnosti boli prístupné aj vo forme metadát.

S cieľom zabezpečenia plynulého priebehu konaní pred disciplinárnymi senátmi vo veciach disciplinárnych konaní proti sudcom vláda po konzultácii so Súdnu radou a Najvyšším súdom SR prijme legislatívne opatrenie, ktoré určí jednoznačný orgán dohľadu nad plynulosťou týchto konaní pri zachovaní zloženia disciplinárnych senátov.

Súdna rada je primárne orgánom sudcovskej legitimacy. Po oddelení pozícií predsedu Súdnej rady a predsedu Najvyššieho súdu vláda navrhne spresniť nezlučiteľnosti pozície predsedu súdu a člena Súdnej rady v súlade s rozhodnutím Ústavného súdu, **pretože predseda Súdnej rady je súčasťou správy a riadenia sudcov a z tohto titulu podlieha riadiacej právomoci ministra**. Vláda bude presadzovať, aby nominanti politických mocí (prezidenta, parlamentu a vlády) neboli sudcovia, a tým sa eliminovalo apriórne podozrievanie sudcov nominovaných do tejto pozície politickou mocou zo spriaznenosti s tou-ktorou politickou stranou. Maximálna úroveň transparentnosti činnosti Súdnej rady je podmienkou verejnej kontroly.

S cieľom vytvoriť podmienky pre reálne vnímanie nezávislosti súdnej moci od výkonnej moci vláda vytvorí podmienky pre zrušenie zdieľania priestorov MS SR s Najvyšším súdom SR

Vláda bude vo vzťahu k prokuratúre vychádzať z európskych štandardov týkajúcich sa nezávislosti súdneho systému v časti prokuratúra schválených Európskou komisiou na presadzovanie demokracie pomocou práva (Benátska komisia). V súlade s týmito štandardami bude vláda podporovať zvyšovanie verejnej kontroly prokuratúry a pri výbere prokurátorov kontrolu verejnosti tohto procesu prostredníctvom odborného prvku mimo rámca prokuratúry.

Zvýšenie osobnej zodpovednosti za rozhodovanie sudcov

Vláda navrhne prijatie opatrení na zvýšenie osobnej zodpovednosti sudcov za ich preukázané subjektívne zlyhania. Za tým účelom vláda najmä prijme opatrenia na dôsledné, rýchle a efektívne uplatňovanie disciplinárnej zodpovednosti sudcov.

Zavedenie zásadných opatrení na zvýšenie efektívnosti súdov s cieľom zrýchlenia súdneho konania. Vláda prijme zásadné opatrenia legislatívnej, technickej, materiálnej, organizačnej a personálnej povahy na zvýšenie efektívnosti súdov s cieľom zrýchlenia súdneho konania a zvýšenia efektívnosti fungovania súdneho systému vrátane vytvorenia podmienok pre efektívnejšiu správu súdov. Za týmto účelom vláda posilní analytickú a strategicko-plánovacia kapacitu ministerstva spravodlivosti s cieľom posilniť schopnosť štátu vytvárať podmienky pre výkon spravodlivosti.

Vláda s cieľom vytvoriť podmienky pre rozhodovanie sporov prehodnotí rozsah činností, ktoré dnes vykonávajú súdy, nemajú povahu rozhodovania sporov a nepatria podľa Ústavy do obligatórnej pôsobnosti súdov. Ide najmä o presun pôsobnosti v oblasti vedenia Obchodného registra na iný subjekt poverený výkonom verejnej moci, zásadnú zmenu procesných pravidiel exekučného konania tak, aby súdy v týchto konaniach rozhodovali len spory a v prípade právoplatného a vykonateľného rozhodnutia sa na exekúciu nevyžadovalo poverenie súdu. Vláda zväží zlepšenie podmienok pre vykonávanie mediácie pre niektoré druhy sporov. Vláda rovnako prehodnotí agendu rozhodovania v ďalších veciach. Vláda s cieľom zásadne zvýšiť vymáhateľnosť pohľadávok, najmä z faktúr, vytvorí podmienky na to, aby sa zásadne urýchlili konania na súdoch, a to s využitím špecializácie a elektronizácie procesov, vrátane prehodnotenia podaných opravných prostriedkov proti nim a vymáhania nezaplatených súdnych poplatkov a elektronického doručovania (súd pre platobné rozkazy, exekučný súd).

Vláda pripraví novú komplexnú právnu úpravu exekučných konaní s cieľom zefektívniť vymáhanie pohľadávok pre veriteľov a zároveň poskytnúť základným právam dlžníka primeranú ochranu. Na tieto účely vláda v novej právnej úprave ustanoví jednoznačný spôsob a rozsah určovania výšky trov exekúcie a zavedie procesné pravidlá umožňujúce rýchlejšiu a funkčnejšiu vymožitelnosť právom chránených nárokov.

Vláda na základe analýzy prehodnotí doterajšiu úpravu rozhodovacej činnosti medzi sudcov a vyšších súdnych úradníkov tak, aby sudcovia neboli zaťaženi rozhodovaním vo veciach, v ktorých môže rozhodovať vyšší súdny úradník.

Vláda prehodnotí aktuálnu elektronizáciu doručovania súdnych písomností a urobí opatrenia na zavedenie povinných dátových schránok pre vybrané povolania a právnické osoby ako súčasť využitia elektronizácie justície s cieľom zefektívnenia systému a zrýchlenia súdnych konaní. Urýchlenie prác na elektronizácii justície môže nielen zefektívniť prácu súdu, ale aj zefektívniť komunikáciu medzi súdom a účastníkmi konania (elektronický súdny spis). Navrhuje sa tiež zavedenie elektronických registrov – najmä registra exekučných konaní a konkurzných konaní. Vláda rozšíri štandardizované formuláre pre začatie konaní pred súdmi.

Vláda bude podporovať alternatívne riešenie sporov vytvorením podmienok pre špecializáciu obchodnej arbitráže v jednotlivých odvetviach hospodárstva.

Za účelom zrýchlenia súdneho konania, ako aj zvýšenia kvality rozhodovacej činnosti súdov, vláda na základe analýzy pripraví návrh opatrení vrátane opatrení na úrovni malých súdov na vytvorenie podmienok na zvýšenie špecializácie sudcov so zameraním na úroveň prvostupňových všeobecných súdov pri zachovaní náhodného pridelovania súdnych prípadov.

Vláda prijme opatrenia na transparentnosť rozhodovania o personálnom obsadení súdov, stabilizáciu personálneho obsadenia súdov, najmä preťažovaných súdov, a vytvorenie podmienok na obligatórny mechanizmus doplnenia stavu vrátane zefektívnenia obsadzovania voľných miest sudcov a stabilizácie podporného aparátu sudcu a to tak, aby boli dodržané princípy rozhodovania zákonným sudcom. S cieľom stabilizácie personálneho obsadenia súdov vláda pripraví zákon o justičnej štátnej službe s jasným vymedzením kompetencií zložiek tohto aparátu.

Vláda bude vyhodnocovať účinky nových procesných pravidiel a na základe ich vyhodnotenia prijme nevyhnutné opatrenia. Vláda si uvedomuje potrebu prijatia nového Občianskeho zákonníka ako základu moderného súkromného práva, a bude preto pokračovať na rekodifikačných prácach pri širokom zapojení odbornej verejnosti a v koordinácii s aplikáciou nových procesných pravidiel.

Exekútori, notári, advokáti, správcovia, mediátori, znalci, tlmočníci a prekladatelia predstavujú významný prvok realizácie práva na súdnu ochranu. Vláda vytvorí predpoklady na riadny, efektívny a zodpovedný výkon ich činnosti za súčasného zabezpečenia ich primeraného odmeňovania. Vláda zavedie prvky verejnej kontroly v konaniach pri vyvodzovaní zodpovednosti voči profesiám, ktoré sú poverené výkonom verejnej moci.

Vláda bude riešiť možnosti skvalitnenia konkurzov, reštrukturalizácií a likvidácií s cieľom poskytnúť primeranú ochranu poctivých veriteľov, ako aj zvýšením osobnej zodpovednosti štatutárov a spoločníkov. Vláda vytvorí funkčnejšie pravidlá pre konkurzy fyzických osôb, nepodnikateľov (tzv. osobné bankroty).

Vláda v záujme ochrany najmä malých a stredných podnikateľov, ako aj s cieľom bojovať proti daňovým podvodom vytvorí podmienky na potieranie nečestných praktík pri likvidáciách a fúziách obchodných spoločností.

Vláda bude podporovať alternatívne riešenie sporov vytvorením podmienok pre špecializáciu obchodnej arbitráže v jednotlivých oblastiach hospodárstva.

Vláda bude podporovať zavádzanie a funkčné prepojenie verejných registrov týkajúcich sa podnikateľského sektora (napríklad register partnerov verejného sektora, register úpadcov, register exekúcií) s cieľom zvýšiť transparentnosť podnikateľského prostredia a poskytnúť nielen podnikateľom relevantné informácie o subjektoch vstupujúcich do zmluvných a iných právnych vzťahov a v obchodnoprávných vzťahoch bude presadzovať zavádzanie moderných trendov.

Vláda prehodnotí aktuálne nastavenie kritérií pre prístup k právnej pomoci z hľadiska možností jeho ďalšieho rozšírenia, pričom osobitne sa bude zaoberať aj otázkou prístupu obetí trestných činov k právnej pomoci. Centrum právnej pomoci na základe prehodnotenia príslušnej právnej úpravy bude naplňať aj úlohu prevencie pred eskalovanými právnymi problémami prostredníctvom programov zameraných na osvetu práva v oblastiach, v ktorých poskytuje právnu pomoc, najmä prostredníctvom call centra, kvalitného informačného webového priestoru a prostredníctvom kontaktných miest centra. Vláda prijme opatrenia zamerané na personálnu stabilizáciu a následné zlepšenie personálnych kapacít a celkových podmienok výkonu práce vrátane materiálo-technických v Centre právnej pomoci, a to s ohľadom na enormný nárast agendy Centra právnej pomoci a predpoklad jej ďalšieho rozširovania.

Trestná politika a väzenstvo

Vláda prijme opatrenia za účelom vytvorenia fungujúceho modelu pre podporu a ochranu obetí trestných činov vrátane ich odškodnenia. Za týmto účelom vláda zabezpečí, aby výnosy zo sankcií postihujúcich majetok páchatel'ov trestných činov boli cielene použité na podporu obetí trestných činov a ich odškodňovanie.

Vláda v oblasti trestného konania navrhne také zmeny, ktoré povedú k účinnejšiemu odhaľovaniu výnosov z trestnej činnosti a prijme nevyhnutné opatrenia pre zefektívnenie zaisťovania a následnej konfiškácie výnosov z trestnej činnosti.

Za účelom zabezpečenia efektívnej medzinárodnej justičnej spolupráce vláda prehodnotí právnu úpravu a navrhne zákon, ktorým sa komplexne upraví celá príslušná oblasť.

Vláda navrhne riešenie aplikačných problémov v súvislosti s postihovaním drogovej trestnej činnosti, konkrétne s určovaním množstva omamných a psychotropných látok, a prehodnotí možnosti nastavenia účinnejšieho modelu drogovej politiky so zameraním na postihovanie nelegálneho obchodovania s drogami.

Vláda sa v oblasti trestného práva zameria aj na možnosti vytvorenia účinných nástrojov vyhodnocovania uplatňovania trestnoprávných predpisov v rámci aplikačnej praxe.

Vláda bude reflektovať potreby väzenstva. V súlade s Koncepciou väzenstva Slovenskej republiky na roky 2011 až 2020 vláda vytvorí podmienky na naplnenie stanovených cieľov v oblasti zvýšenia kapacít, spoľahlivosti prevádzky a bezpečnosti ústavov. Bude pokračovať v rekonštrukciách ústavov a zabezpečí prípravu a v rámci zdrojových možností aj realizáciu výstavby nových objektov s cieľom udržania, modernizácie a zvýšenia súčasných ubytovacích kapacít zboru v súlade s odporúčaniami Výboru CPT. Medzi prioritami vlády bude aj zriadenie detenčného ústavu ako špeciálneho zariadenia pre zabezpečenie starostlivosti o duševne chorých, ktorí si vyžadujú osobitné podmienky pre ochranu ich samých, ako aj verejnosti.

Úsilie presadiť ústavný zákon o tvorbe Ústavného súdu SR

Vláda navrhne prijatie ústavného zákona, ktorý sa bude týkať kreácie ústavného súdu pri prehodnotení funkčného obdobia sudcov, kvalifikačných kritérií na osobu sudcu s dôrazom na odbornú a morálnu zdatnosť, vyjasnenie právomoci prezidenta v procese výberu.